

ΚΑΘΕ ΤΕΤΑΡΤΗ

Κόψτε το καλώδιο

Το Μνημόνιο Συναντίληψης μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Ελλάδας και του Ισραήλ αποτελεί μια θετική εξέλιξη από πολιτικής πλευράς. Βεβαίως, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η Δημοκρατία έχει προσυπογράψει δεκάδες διεθνείς συμφωνίες και μνημόνια συναντίληψης με πολλά κράτη, τα οποία σε γενικές γραμμές αποτελούν γενικές φύσεως και λεκτικού έγγραφα/ευκολογία χωρίς πρακτικό και χειροπιαστό αποτέλεσμα.

Του **Χαράλαμπος Προϊντζού***

Την υπογραφή του μνημονίου συνόδευσε δήλωση των υπουργών των τριών κρατών με την οποία δήλωσαν την υποστήριξή τους προς το έργο κατασκευής καλωδίου διασύνδεσης με το οποίο προβλέπεται να διασυνδεθούν τα τρία κράτη. Στην ήδη γνωστή πρόταση την οποία είχε καταθέσει ιδιωτική εταιρεία προ ενός περίπου έτους προστέθηκε μια ειδική πρόνοια στη βάση της οποίας θα εγκατασταθεί αρχικά καλώδιο μεταξύ Ισραήλ και Κύπρου «για μεταφορά ισχύος περίπου 500MW». Σύμφωνα με την πρόταση η οποία επίσημα κατατέθηκε από την Israel Electric Corporation (την αντίστοιχη ΑΗΚ του Ισραήλ), το καλώδιο αυτό θα μεταφέρει ρεύμα από εργοστάσια παραγωγής ηλεκτρισμού του Ισραήλ προς την Κύπρο με κόστος σημαντικά χαμηλότερο από το υφιστάμενο κόστος παραγωγής ηλεκτρισμού στην Κύπρο. Επειδή τυγχάνει να εμπλέκομαι στα ενεργειακά ζητήματα εδώ και πάρα πολλά χρόνια, καταθέτω τον μεγάλο προβληματισμό μου για τις οικονομικές, δομικές και γεωπολιτικές προεκτάσεις της πρότασης αυτής.

Η πρόταση εσκεμμένα συγχέει δύο εντελώς διακριτά ζητήματα: 1. Τη διασύνδεση του κυπριακού συστήματος ενέργειας με άλλο σύστημα και 2. Την παροχή περίπου του 70% της συνολικής ζήτησης ενέργειας της Κύπρου από το Ισραήλ. Το πρώτο, ήτοι η διασύνδεση του συστήματός μας με το Ισραήλ αποτελεί θετικό στόχο, προς αμοιβαίο όφελος Ισραήλ και Κύπρου αφού από τη μια δίδει στο Ισραήλ μια ενεργειακή διέξοδο ασφάλειας και μια εναλλακτική παροχή έκτακτης ανάγκης και από την άλλη βοηθά στη σταθερότητα και την ασφάλεια του ημεδαπού συστήματος. Το πρόβλημα με το έργο αυτό είναι το υψηλό του κόστος, το οποίο παρά την υποστήριξη της ΕΕ μέσω του supergrid και του νότιου διαδρόμου στην εξέλιξη αυτή, πιθανόν να μην είναι οικονομικά εφικτό και βιώσιμο δεδομένων των αμφίδρομων φορτίων και του υψηλού κόστους υλοποίησης. Η δεύτερη πτυχή της πρότασης είναι και η προβληματική, για να μην πω επικίνδυνη. Η Κύπρος έχει αυτή τη στιγμή μέγιστη ζήτηση ρεύματος περί τα 800MW με πτωτικές τάσεις ένεκα της οικονομικής κρίσης. Τον χειμώνα, ο αριθμός αυτός μειώνεται δραματικά. Ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς οφείλει να δίδει πρόσβαση στο σύστημα στην πιο φθηνή και αποδοτική λύση. Εάν η κυβέρνηση μας αποδεχθεί την παροχή ρεύματος 500MW από την IEC του Ισραήλ, αυτό πρακτικά σημαίνει το κλείσιμο της παραγωγής της ΑΗΚ και την εξάρτηση της αγοράς ενέργειας της χώρας από την IEC. Η στρατηγική συνεργασία είναι ένα πράγμα, η εξάρτηση όμως είναι άλλο. Είναι γεγονός ότι με τις υφιστάμενες συνθήκες παραγωγής (απουσία φυσικού αερίου, υψηλό λειτουργικό κόστος ΑΗΚ) το ρεύμα από την IEC θα είναι θεωρητικά φθηνότερο. Όμως η λύση δεν είναι η εισαγωγή ρεύματος. Η πραγματική και ορθόδοξη λύση είναι η ολοκλήρωση της διαδικασίας για εισαγωγή φυσικού αερίου το συντομότερο με μειωμένο κόστος, γεγονός που δεδομένα ΕΙΝΑΙ εφικτό και ο εξορθολογισμός της ΑΗΚ για μείωση των δαπανών της με ταυτόχρονη διασφάλιση της εισοδικής ανταγωνιστών στην εσωτερική αγορά. Η εξάρτηση από την IEC και η εξαγωγή συναλλάγματος με ταυτόχρονη εκχώρηση της εσωτερικής αγοράς ενέργειας σε ένα τρίτο κράτος (με το οποίο σημειωτέον διαθέτω ισχυρούς προσωπικούς και επαγγελματικούς δεσμούς) είναι μέγα λάθος που άπτεται ζητημάτων εθνικής κυριαρχίας.

*Δικηγόρος
cproinatzos@pplegal.com.cy

Είνισε η ηγεσία του ΡΤΚ αλλά συμπαρασύρθηκε από την Ντέρια

Αφύπνισε τους Τ/Κ

Ενθουσιασμό και ελπίδα που εδώ και χρόνια είχαν εξαφανιστεί από την τ/κ κοινότητα επανέφερε η κίνηση της Ντογούς Ντέρια. Ξαφνιασμένο το επίσημο ΡΤΚ, στήριξε από την εκλογική βάση

ΓΡΑΦΕΙ
ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Το πρόσωπο της ημέρας ήταν προχθές αλλά και χθες στα κατεχόμενα η Ντογούς Ντέρια, η οποία αναστάτωσε με τον δική της επινοήση όρκο τη «βουλή» μιλώντας κατά την ορκωμοσία της υπέρ των δικαιωμάτων όλων αδιακρίτως των κατοίκων της Κύπρου αλλά και υπέρ μιας ομόσπονδης επανενωμένης Κύπρου.

Η 35χρονη φεμινίστρια και νεοεκλεγείσα «βουλευτής» με το ΡΤΚ κατάφερε να αφύπνισε την τ/κ κοινότητα προκαλώντας έντονες συζητήσεις τόσο για τα δικαιώματα των γυναικών, των Ε/Κ και των ομοφυλόφιλων, όσο και για τον στόχο της λύσης, ο οποίος εδώ και μερικά χρόνια φαίνεται πως είχε ξεχαστεί και παραγκωνιστεί.

Οι συζητήσεις αυτές ακούγονταν χθες στα καφενεία, σε σπίτια, μεταξύ φίλων, οικογενειών αλλά και στα ΜΜΕ, ενώ και οι ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης μονοπωλήθηκαν από το... φαινόμενο Ντογούς Ντέρια.

Οι συζητήσεις αυτές ήταν αρκετά έντονες στον χώρο και την εκλογική βάση του Ρεπουμπλικανικού Τουρκικού Κόμματος, με τη θερμή υποδοχή και τον ενθουσιασμό του κόσμου τελικά να συμπαρασύρει τις επιφυλάξεις και τον συντηρητισμό του κόμματος.

Σοκ στο ΡΤΚ

Η πρώτη αντίδραση του ηγέτη του κόμματος Οζκάν Γιορκαντζιόγλου ήταν η επίκληση προς την Ντέρια (στη φωτο) όταν με υπερέταση προσπαθούσε υπό αποδοκμασίες να ολοκληρώσει την ορκωμοσία της). Σύμφωνα με τ/κ δημοσιεύματα, μόλις η συνεδρία της «βουλής» διακόπηκε λόγω των αντιδράσεων των «βουλευτών» του ΚΕΕ, ο Γιορκαντζιόγλου πλησίασε την Ντέρια και φέρεται να της υπέδειξε: «Αγαπητή μου Ντέρια, τι ήταν αυτό που έκανες. Έπρεπε να μας το είχες πει».

Αργότερα σε δηλώσεις του ο ηγέτης του ΡΤΚ είπε ότι το κόμμα έχει ευαισθησίες σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων και πως η Ντέρια εξέφρασε τις ευαισθησίες της προς αυτή την κατεύθυνση. Ωστόσο, ένωση την ανάγκη να πει ότι μίλησε με την Ντέρια για το περιστατικό και την προειδοποίησε καθώς, όπως είπε, η πρωτοβουλία της δεν ήταν σωστή.

Να θυμίσουμε ότι μετά τη πεντάλεπτη διακοπή της ορκωμοσίας στη «βουλή» και τις συστάσεις από την ηγεσία του κόμματος, η Ντέρια επανήλθε διαβάζοντας τον πραγματικό όρκο της «βουλής», για να δηλώσει αργότερα ότι ήθελε να μιλήσει τη γλώσσα της συνειδησίας της, η οποία και δεν καλύπτεται από το περιεχόμενο της ορκωμοσίας του 1983. Ο Φερντί Σογιέρ πάντως υπερασπίστηκε την Ντέρια απαντώντας στους «βουλευτές» του ΚΕΕ που φώναζαν εντός της «βουλής» εναντίον της.

Πληροφορίες του «Π» επιμένουν ότι στελέχη του κόμματος με ειδική επιτροπή εντός αυτού διασαφηνίστηκαν αρκετά από τη ριζοσπαστική κίνηση της Ντέρια και ειδικά όσοι δεν θέλουν το ΡΤΚ (ή η προοπτική παραμονής του κόμματος στην

Ιδού η Τουρκοκύπρια Λεϊλά Ζανά

Όπως ήταν αναμενόμενο, η είδηση της Ντογούς Ντέρια έφτασε στην Τουρκία και έπαιξε σε αρκετά ΜΜΕ. Σε κάποια από αυτά η Ντέρια παραλληλίστηκε με την εμβληματική πολιτική προσωπικότητα της Κούρδισσας Λεϊλά Ζανά, η οποία όταν ορκίστηκε το 1994 ως βουλευτής της Τουρκίας διάβασε εντός της βουλής τον όρκο στα απαγορευμένα κουρδικά προκαλώντας μεγάλο σά-

λο. Η Λεϊλά Ζανά βέβαια πλήρωσε ακριβά για τον ακτιβισμό της, καθώς της απαγορεύτηκε η ανάμιξη στην πολιτική, ενώ πέρασε και δέκα χρόνια της ζωής της στη φυλακή.

Τ/κ κύκλοι πάντως αναφέρουν ότι το συμβάν με την Ντέρια κάθε άλλο παρά καθυσχάζει τις ανησυχίες της Άγκυρας για το κλίμα που επικρατεί στα κατεχόμενα έναντι της κυβέρνησης Ερντογάν και

τον τρόπο ανάμιξής της στα του ψευδοκράτους. Στα κατεχόμενα, εξάλλου, εμφανίστηκαν το 2011 τα πρώτα φαινόμενα ξεσηκωμού κατά της κυβέρνησης Ερντογάν, με τις διαδηλώσεις στην πλατεία Ταξίμ να έπονται δυο ολόκληρα χρόνια μετά από τα ογκώδη συλλαλητήρια στην κατεχόμενη Λευκωσία. Τα γεγονότα στην πλατεία Ταξίμ έχουν «υποσημειωτικά» στα κατεχόμενα.

εξουσία) να μαυροπνικιστεί στα μάτια της Άγκυρας. Ενδεικτικό παράδειγμα και η κίνηση του Μεχμέτ Αλί Ταλάτ, ο οποίος ως επίσημος προσκεκλημένος της τελετής ορκωμοσίας σηκώθηκε -μαζί με τους Έρογλου και «πρέσβη» της Τουρκίας- και αποχώρησε από την αίθουσα στο άκουσμα του όρκου της Ντέρια.

Και άλλες εκπλήξεις

Το αρχικό μούδιασμα της ηγεσίας του ΡΤΚ (το κόμμα βρίσκεται σε διαβουλεύσεις με τα δεξιά κόμματα για σύμπυξη «κυβέρνησης») φέρεται να αντικαταστάθηκε με εκπλήξη κυρίως για τον ενθουσιασμό με τον οποίο ο κόσμος του ΡΤΚ και ειδικά η νεολαία του κόμματος υποδέχθηκε την πρωτοβουλία της «βουλευτής». Σύμφωνα με την ίδια πληροφόρηση, η ηγεσία του κόμματος θα επιχειρήσει να κρατήσει χαμηλά τη... γραμμή της Ντογούς Ντέρια φοβούμενη ότι με αυτό τον τρόπο μπορεί να προκληθούν για το κόμμα αρκετά προβλήματα τόσο εντός του ψευδοκράτους όσο και στην Τουρκία. Από την άλλη όμως, η ηγεσία του ΡΤΚ θα επιχειρήσει να κρατήσει τις ισορροπίες γνωρίζοντας ότι θα είναι επιζήμιο για το κόμμα να πάει κόντρα στο ρεύμα της εκλογικής του βάσης, κάτι που το πλήρωσε ακριβά στο πρόσφατο παρελθόν.

Το ΡΤΚ είναι κόμμα συντηρητικό ως προς τη δομή και την οργάνωσή του, με την πειθαρχία των στελεχών του να είναι αρκετά φημισμένη (σε σχέση με τα ειωθότα στα κατεχόμενα). Πειθαρχία που η Ντέρια δεν τήρησε πλάνοντας εξ απορόπου την ηγεσία. Στέλεχος του κόμματος σχολίασε στον «Π» ότι η σύνθεση της νέας «κοινοβουλευτικής» ομάδας του ΡΤΚ σίγουρα επιφυλάσσει πολλές ευχάριστες εκπλήξεις, μιας και σε αυτή συμπεριλαμβάνονται νέα στελέ-

χη με ριζοσπαστικές ιδέες, τα οποία κυρίως έχουν απογοητευτεί από τους συμβιβασμούς του ΡΤΚ.

Κάτι... γεννήθηκε

Μια ματιά στα πρωτοσέλιδα των τ/κ εφημερίδων αποδεικνύει ότι η πρωτοβουλία της Ντέρια έβγαλε από τον λήθαργο την τ/κ κοινότητα. Βεβαίως, οι συντηρητικές και εθνικιστικές εφημερίδες δεν είδαν με καθόλου θετικό μάτι την ορκωμοσία της Ντέρια, ενώ αντίθετως προοδευτικές εφημερίδες αγάλισαν τη νεαρή «βουλευτή».

Χαρακτηριστικότερο και πιο εύστοχο ενδεχομένως πρωτοσέλιδο ήταν εκείνο της «Αφρίκα», η οποία είδε κάτι καινούργιο να γεννιέται μέσα από την πρωτοβουλία της Ντέρια. Κάνοντας λογοπαίγνιο με το όνομα της «βουλευτή» (Ντογούς σημαίνει γέννηση), η εφημερίδα στέγασε το όλο θέμα υπό τον τίτλο «Γέννηση στη νεκρή βουλή», γράφοντας πως η Ντέρια έκανε αυτό που εδώ και 30 χρόνια δεν τόλμησε να κάνει κανένας προκαλώντας αναστάτωση σε Τουρκία και ψευδοκράτος. Η «Αφρίκα» σημειώνει την αποχώρηση του Ταλάτ από την αίθουσα και δημοσίευσε αυτόσιο τον όρκο της Ντέρια. Η «Γενί Ντουζέν» (του ΡΤΚ) υπό τον τίτλο «Όρκος συνειδησίας» αφιερώνει το κύριο θέμα της στην Ντέρια χωρίς ωστόσο οποιοδήποτε άλλο σχόλιο παρά μόνο την παράθεση του όρκου της «βουλευτή» και του πραγματικού όρκου (χαρακτηριστικό το πρωτοσέλιδο των ισορροπιών που θέλει να τηρήσει το ΡΤΚ). Άλλες εφημερίδες έμειναν στην ειδησεογραφική πτυχή του θέματος και την αναστάτωση που προκλήθηκε, ενώ οι εθνικιστικές «Βατάν» και «Βολκάν» χρησιμοποίησαν -στο κύριο θέμα τους- τους τίτλους «Παιδιάστικο σόου» και «Σκάνδαλο στη βουλή» αντίστοιχα.

Ξενάγηση άνευ κατοχής καταγγέλλει ο Γιώργος Περγίκης

Καταγράφονται οι τουρίστες

Γραπτή ερώτηση στη Βουλή σχετικά με τις ξεναγήσεις τουριστών που κινούνται από τις ελεύθερες περιοχές στα κατεχόμενα υπέβαλε ο βουλευτής των Οικολόγων Γιώργος Περγίκης. Μεταξύ άλλων, ο κ. Περγίκης αναφέρει: «Έχω πληροφορηθεί ότι οι Κύπριοι ξεναγίτοι πιέζονται από τουριστικά γραφεία να μην αναφέρονται στην τουρκική κατοχή», ενώ προσθέτει πως τέτοιες οδηγίες είχαν δοθεί από κυβερνητικούς λειτουργούς υπεύθυνους για τη φιλοξενία των Ευρωπαίων αξιωματούχων κατά

τη διάρκεια της Κυπριακής Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2012. Ο κ. Περγίκης αναφέρει επίσης ότι σε περιπτώσεις κατά τις οποίες οι ξεναγίτοι στα λεωφορεία συνοδεύονται από αδειούχο ξεναγό, τότε δεν διεξάγεται έλεγχος στα οδοφράγματα. «Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν ελέγχεται κατά πόσον ο ξεναγός αναφέρει στους ξένους επισκέπτες την πολιτική κατάσταση στην Κύπρο (τουρκική κατοχή) ή αν αυτό αφήνεται στον πα-

τριωτισμό του καθενός», σημειώνει. Σε απάντηση, ο υπουργός Δημοσίας Τάξεως, Ιωάννης Νικολάου, καταπιάνεται με το σκέλος του ελέγχου στα οδοφράγματα και προφανώς τα υπόλοιπα ερωτήματα θα απαντηθούν από τον υπουργό Εμπορίου. Ο κ. Ιωάννης λοιπόν διαβεβαιώνει ότι όλα τα λεωφορεία ελέγχονται από την αστυνομία. Σημειώνει δε ότι σε περίπτωση που δεν υπάρχει αδειούχος ξεναγός, τότε η αστυνομία ενημερώνει τον ΚΟΤ, ο οποίος και χειρίζεται το θέμα αναλόγως.

Κωφεύει ο Φούλε

Την απογοήτευσή της για τη στάση της Κομισιόν έναντι των καταγγελιών για τον εποικισμό της κατεχόμενης Κύπρου εκφράζει με ανακοίνωσή της η ευρωβουλευτής Αντιγόνη Παπαδοπούλου. Συγκεκριμένα, η ευρωβουλευτής αναφέρει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ο Στέφαν Φούλε δεν σχολίασαν την ουσία των στοιχείων και της καταγγελίας που η ίδια παρουσίασε ενώπιόν τους αναφορικά με τον εποικισμό. Εις απάντηση, ο κ. Φούλε παρέπεμψε την κ. Παπαδοπούλου στην ανάγκη επίλυσης του Κυπριακού, αποφεύγοντας να τοποθετηθεί ξεκάθαρα για το θέμα. «Αποφύγει να τοποθετηθεί στο ερώτημα αν το τουρκικό σχέδιο εποικισμού των κατεχομένων συνάδει με τις υποχρεώσεις της Τουρκίας ως υπό ένταξη χώρας και δεν σχολιάζει το γεγονός ότι η τουρκική πλευρά συστηματικά δημιουργεί νέα τετελεσμένα στα κατεχόμενα», αναφέρει.